

**GESCHIEDKUNDIG TIJDSCHRIFT
VOOR IJSE- EN LANELAND**

uitgegeven door de Heemkundige Kringen:

DE BEIERIJ VAN IJSE (Overijse)

en

HET GLAZEN DORP (Hoeilaart)

ZONIEN

DRIEMAANDELIJKS XXIIe jaargang nr. 4 4de trimester 1998

Afgiftekantoor Hoeilaart

VANDERVOORT-BROECKS 1893 Canada
THIELEMANS-MATTI 1891 USA
CHARLIER-VERHEYDEN 1892 USA
LEFEVER-BERGIERS 1894 USA
PEETERS-LECLERCQ 1901 USA
LECLERCQ Armand reist af in 1894, 1896 en 1901.

Michel ERKENS
Het Glazen Dorp

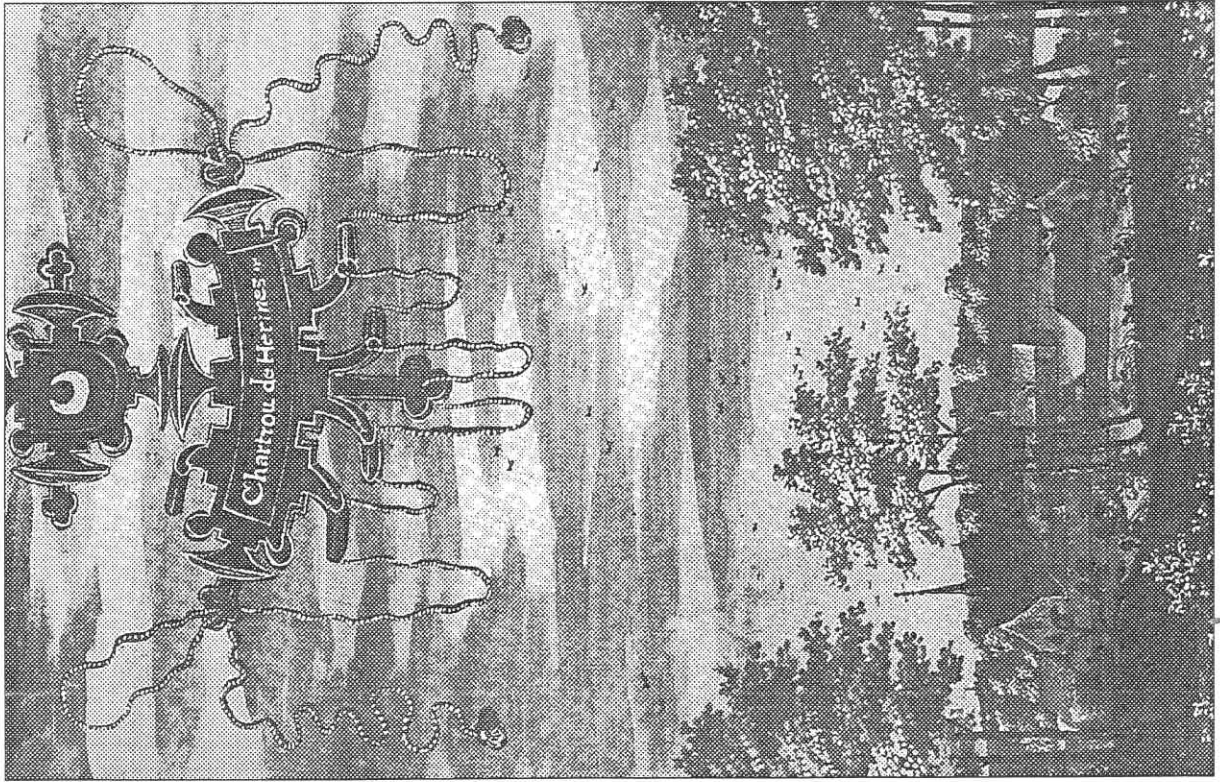
- (1) Bij de cijfergegevens vertrekken we steeds van de geboorteplaatsen die door de heer Ducat vermeld worden. De woonplaatsgegevens verschillen soms van de geboorteplaatsen.
 - (2) Met zijn echtgenote VANDENHOUTEN Thérèse (° Huldenberg) en hun 3 kinderen (° Huldenberg). Het gezin geeft Overijse als vertrekplaats op.
 - (3) Deze persoon en zijn echtgenote worden tweemaal in het werk vermeld namelijk op p. 9 en p. 72.
 - (4) Heel de familie vertrekt uit Overijse.
 - (5) THIELEMANS M.-R., L'émigration des wallons au Wisconsin in A. MORELLI, Les émigrants belges, réfugiés de guerre, émigrés économiques, réfugiés politiques ayant quitté nos régions du XVI^e siècle à nos jours, pp. 133-148.
 - (6) THIELEMANS M.-R., L'émigration ..., p. 146. Op p. 138 citeert zij enkele cijfers : in Saint-Jean-Geest leefde 98 % van de Openbare Onderstand, in Beauvechain 82 %, Walhzain-Saint-Paul 70 %, Grez 35 %. Deze cijfers zijn zo hoog dat ze om bevestiging vragen uit andere documenten!
- (*) Met onze dank aan mevrouw Van Bellingen voor het bezorgen van de verschillende werken die hier geciteerd worden.

EEN EIGENTIJDSE GETUIGENIS OVER RUUSBROEC : HET "PROLOOG" VAN DE KARTUIZER VAN HERNE, BROEDER GHERAERT VAN SAINTES

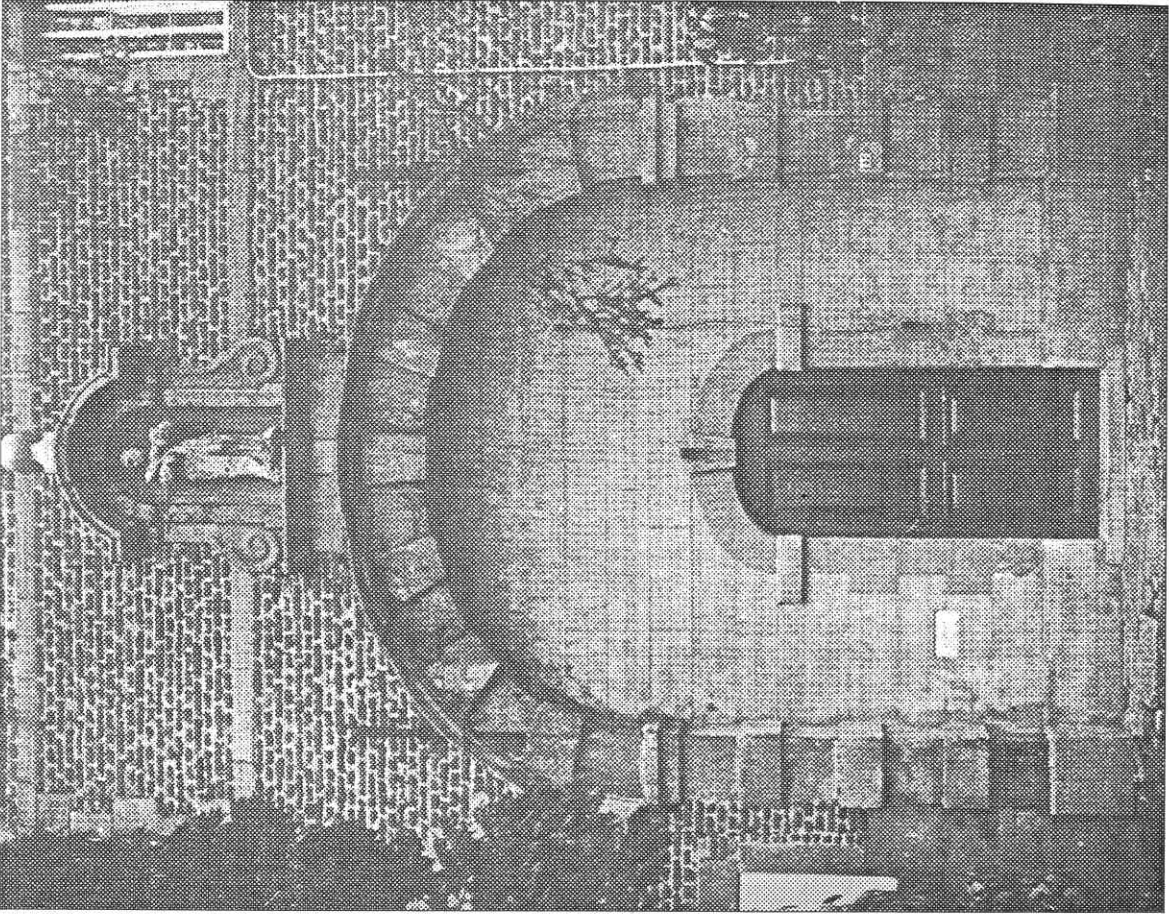
Broeder Gheraert was blijkbaar geen prior van het Kartuizerklooster te Herne. Hij was er een goed bedreven kopiïst. Volgens de kroniek van Herne is hij er ingetreden in 1338. Hij was duidelijk een eerlijk man die over Ruusbroec geen fantaisistische verhalen wou schrijven. Zijn proloog diende om de vijf traktaten van Ruusbroec, die hij op dat moment had verzameld, in te leiden. Het oorspronkelijk handschrift zou verloren zijn. Het betrof de traktaten "Dat Rike der Ghelieven", "Die chierheit der Geesteliker Brulocht", het "Boec van den Gheesteliken Tabernacule", het boek "Vanden Blinckenden Steen" en "Dat Boec vanden hoechsten Waerheit".

Broeder Gheraert ontmoette Ruusbroec in Herne, dit staat vast. De biografische gegevens over Ruusbroec die broeder Gheraert ons verstrekt, zijn niet talrijk maar sober en voornaam.

- a. Ruusbroec verbleef te Brussel. Betrouwbare geestelijke geschriften in de volkstaal (het Diets) waren er noodzaak. Er zijn wel mensen, oordeelt Broeder Gheraert, die "zozegzegd" liever over geestelijke onderwerpen in Latijnse boeken lezen, al vatten zij beter Diets dan Latijn. Maar voor hem is dat niet zinnig. Heeft men het moeilijk met een taal, dan lijkt het toch wenselijk eerder een taal te lezen waarin men de woorden juist begrijpt en de zinswendingen treffelijk verstaat. Ruusbroec heeft daarom wetens wilens in het Diets geschreven. En voor zijn toenmalige lezers was dat gelukkig. Bijzonder omdat Ruusbroecs boeken in onvermengd Brussels Diets geschreven zijn, met weinig Latijnse of Waalse woorden of vreemde uitdrukkingen. Bijzonder ook omdat bewust "Diets" keuriger gebruikt werd door Ruusbroec dan in de gewone omgangstaal. Men vindt er geen ongepaste afkortingen of



Het Kartuizerklooster van Herne



Nog bestaande ingang van het klooster met boven in de muurnis
het beeld van de H. Bruno

weglatingen van lidwoorden in bijvoorbeeld.

- b. Toen Ruusbroec in Groenendaal verbleef, kreeg hij de toelating van zijn overste om drie dagen door te brengen bij de Kartuizers van Herne. Alhoewel men aldaar wenste dat hij zijn bezoek zou verlengd hebben, bleek het dat hij zo nederig gehoorzaam was, dat hij tijdig vertrok om zijn klooster te vervoegen. Broeder Gheraert wijst er op dat hij zo welwillend was geweest, dat hij te Herne te voet aankwam na een afstand afgelegd te hebben van vijf grote mijlen, wat hem alvast heel wat moeite had gekost.
- c. Ruusbroec wordt beschreven als een ootmoedige en bereidwillige spreker, met een open en rustig gelaat en een "vergeestelijkt" uiterlijk. Zijn godsvruchtige houding straalde uit zijn voorkomen. Wat hij ook meedeelde van zijn verheven kennis, hij scheen aan te tonen dat die niet van hemzelf kwam, maar hij beriep zich op voorbeelden en heilige leraren om zijn toehoorders te overtuigen van de liefde Gods en hen aldus te versterken in dienst van de heilige kerk. Hij was, zegt Broeder Gheraert, volledig vrij van ijdele glorie, precies of hij zijn eigen boeken niet geschreven had.
- d. Voor broeder Gheraert was Ruusbroec drager van het licht van Gods genade. Dit dook op, zei hij, in zijn werken, in zijn gesprekken, in zijn omgang. Maar hij liet het daar niet bij. Door zijn geschriften wou hij dat "licht" wijder verspreiden. En Gheraert verkondigde dat heel wat mensen nog lange tijd na hem in zijn geschriften voordeel zouden kunnen putten. (Wie kan hier verzwijgen dat men hem nu bestudeert tot in Peking en in Tokio en dat hij thans in zovele talen vertaald wordt?)

Luc VERSLUYS
Het Glazen Dorp